
Környezetszennyezés a lapokon és a filmvásznon

Fenntarthatósági Füzetek 11.

CG & PARTNERS
KUTATÓ ÉS TANÁCSADÓ KFT.

Az adatgyűjtésben és feldolgozásban közreműködött:

Horváth Babett és Kosztolánczi Enikő

Szerkesztette: Dr. Szigeti Cecília

www.cgpartners.hu

ISSN 2061-6007

A kiadványt a Széchenyi István Egyetem hallgatói számára oktatási segédletként készítettük. A kiadvány piaci forgalomba nem kerül, jövedelemszerző célt nem szolgál, tartalma a CG & Partners Kutató és Tanácsadó Kft. véleményét tükrözi és nem tekinthető az érintett szervezetek hivatalos állásfoglalásának.

Bevezetés

Cégünk fő profilja a fenntarthatóság különböző dimenzióinak kutatása, partnerként közreműködtünk számos ökológiai lábnyommal, megtérülő környezetvédelmi beruházásokkal, fenntarthatósági jelentésekkel kapcsolatos kutatásban. Jövedelemszerző tevékenységünk mellett ismereteinket megosztjuk a felsőoktatás hallgatóival is, bevonva őket kutatási munkánkba.

Célunk, hogy a hallgatók és más érdeklődő olvasók a fenntarthatóság kutatásának fontosabb eredményeit megismerhessék, hivatkozások alapján hozzáférhessenek az eredeti anyagokhoz, saját kutatásaikhoz, szakdolgozatukhoz jó kiindulópontot találjanak, olyan megközelítésekkel találkozzanak, amelyek gondolkodásra ösztönöznek.

Fenntarthatósági Füzetek című sorozatunk tizenegyedik kiadványa olyan szórakoztató irodalmi és filmművészeti alkotásokkal foglalkozik, melyekbe a környezetszennyezés hangsúlyos szereppel bír. Fontos megjegyeznünk, hogy az egyes művek a szerkesztők szubjektív véleménye alapján kerültek bele a kiadványba. A Fenntarthatóság Füzetek tizenegyedik száma 2012 decemberében készült, így csak az ezelőtt megjelent művek gyűjteménye. Új kiadványunkat karácsonyi ajándékként kínáljuk Olvasóinknak, felesleges termékek vásárlása helyett filmet nézni, vagy olvasni fenntarthatóbb, olcsóbb és reméljük kellemesebb időtöltés. A karácsonyi ajándékként adott film mellé adjunk ajándékkísérőként időt is, amikor együtt megnézhetjük a kiválasztott alkotást.

Ezúton szeretnénk köszönetet mondani barátainknak, ismerőseinknek és a Széchenyi Egyetem hallgatóinak, akik ötleteikkel és a művekről alkotott véleményeikkel, a könyvekre és filmekre szánt idejükkel segítették a kiadvány elkészítését.

Kérjük, ha kinyomtatja a kiadványt, azt a lehető legkisebb környezetterheléssel tegye, ezért javasoljuk az újrahasznosított papír használatát, valamint a kétoldalas nyomtatást. Ha már nincs szüksége kiadványunkra, adja tovább barátainak.

A szarvas így szólt: "Az Embernek megvan mindene. Több kívánsága nem lesz."
Ám a bagoly azt mondta: "Nem így van. Tátongó lyukat láttam az Emberben.
Csillapíthatatlan sóvárgást. Ettől szomorú, ezért akar még többet. Megy tovább,
és elveszi, amit megkíván... Míg a Világ egyszer azt nem mondja:
"Nem vagyok többé, nem maradt mit adnom."

/Apocalypto című filmből/

Összefoglaló

Tizenegyedik Fenntarthatósági Füzetünket stílszerűen egy filmes idézettel kezdtük, hiszen ezen kiadványunk olyan filmalkotásokat és könyveket vesz sorra, melyekben feltűnik a környezetszennyezés.

A környezetszennyezés az emberiség előtt született, hiszen tudományos megfogalmazásban mindent annak tekintünk, ami a természet torzulását jelenti, ugyanakkor meghatározóvá az ember megjelenésével vált. Olyannyira, hogy mára minden emberi tevékenységben találunk olyan mozzanatot, mely valamilyen szinten káros a bolygónkra.

A kultúra fejlődésével egyre inkább növekedett az az igény, hogy az ember megörökítse a körülötte lévő világot. Először könyvekben, később a filmvászonon is megjelentek a mindennapok problémái, így előbb utóbb helyet kapott a környezetszennyezés is.

Mára számos mű foglalkozik a környezeti problémákkal. A kiadvány készítői ugyanakkor úgy vélték, hogy a helyzet súlyosságát nem a szakmai könyvek összegyűjtése prezentálná a leginkább, hanem olyan műveké, melyek a szórakoztatásra születtek. Hogy is lehet ez? A szórakoztató irodalom és a filmipar a hétköznapi dolgok tükröként mutatja az ember számára, mi is veszi körül, természetesen néha túlzással vagy iróniával. Ugyanakkor jelzés értékű, ha már ezekben a művekben is az ember által gyártott hulladékról, káros anyagokról vagy az ezek miatt bekövetkezett környezeti mutációkról szólnak. Egy izgalmas krimi vagy egy népszerű sorozat néha többet elárul a korról, amiben keletkezett, mint a szakkönyvek és dokumentumfilmek sokasága.

A kiadvány szerkesztői szubjektív véleményük alapján számos műfaj közül kiválasztották a legjobbnak ítélt 10 művet, melyekben a környezetszennyezés meghatározó szerepet kap. A művek nemcsak alaptulajdonságaik alapján kerülnek bemutatásra, hanem – hasonlóan előző kiadványunkhoz – olvasói véleményezésekkel kiegészítve. A gyűjtemény további darabjait külön fejezetbe gyűjtöttük, rövid ismertetéssel, annak érdekében, hogy a Kedves Olvasó minél több műből találhassa meg a kedvére valót.

Kellemes szórakozást kívánunk mindenkinek.

Környezetszennyezés napjainkban

A környezetszennyezésre Carson Néma Tavasz című könyve hívta fel először a figyelmet, s ezzel útjára indította a környezetvédelmi mozgalmakat. A környezetszennyezés korábban is jelenlévő tényező volt a gazdaságban, de a környezetgazdaságtan megszületése előtt csupán externális hatásnak számított. Az, hogy a környezetszennyezés mára világgazdasági szinten kiemelt tényezővé vált, jelzi a gazdaság természetére gyakorolt negatív hatásának túlburjánzását. Az ipari termelés környezetterhelése már átlépte az emberi kontrollt, hatása az egész globuszra veszélyeztető. De voltaképpen mi is tartozik bele a környezetszennyezésbe?

A környezetszennyezés már az ember megjelenése előtt is létező jelenség volt, a természetes környezetszennyezés hatása a környezeti elemek változása, melyet bármilyen fizikai, kémiai vagy biológiai jelenség okozhat (például ilyenek az űrből érkező szilárd anyagok). Ebben az értelemben tiszta környezet nem is létezik, a szennyezés nem az ember megjelenésével összekapcsolható fogalom. Így meg kell különböztetni a humán eredetű környezetszennyezést, mely túl az emberi szükségletek (légzés, anyagcsere) és természet kapcsolatán, az ember (ipari) tevékenységével okozott környezeti károkat jelenti.¹

A környezetszennyezés – függetlenül attól, hogy természetes vagy humán formájáról beszélünk – a környezeti elemek természetes tulajdonságának torzulását jelenti. A környezetkárosítás ennél durvább fogalom, hiszen itt minőségi és mennyiségi jellemzők rongálásáról van szó.² A problémát az jelenti, ha ezen károsítások irreverzibilisek, vagyis vissza nem fordíthatóak³, tehát a szennyező anyag káros hatása meghaladja azt a korlátot, melyet a természet ártalmatlanítani képes.⁴

¹ Faragó Lajos (2001): Környezetvédelem-környezetgazdálkodás. 32-33. oldal

² Faragó Lajos (2001): Környezetvédelem-környezetgazdálkodás. 35-36. oldal

³ Faragó Lajos (2001): Környezetvédelem-környezetgazdálkodás. 35-36. oldal

⁴ Kerekes Sándor – Szilávik János (2001): A környezeti menedzsment közgazdaságtani eszközei. 87. oldal

A környezetszennyezés két alaptípusa van a szétoszló (flow) és a felhalmozódó (stock) típusú szennyezés.⁵ „A flow típusú szennyezés a környezetbe kikerülve átmeneti koncentrációnövekedést idéz elő, és az anyag természetétől és a koncentrációnövekedés mértékétől, valamint a befogadó környezet állapotától függő káros környezeti hatást válthat ki.”⁶ A flow típusú szennyezés olyan egyszeri anyag vagy energiaáram, mely károsítja a környezetet, de a károsítás mértéke az aktuális mennyiségtől s minőségtől függ.⁷

A stock, vagyis felhalmozódó típusú szennyezés, melynek két fajtája van, az egyik a teljesen stabil, maradéktalanul felhalmozódó szennyezés (pl.: higany, ólom), a másik pedig a felhalmozódó, de lassan lebomló szennyezés (pl.: radioaktív izotóp, műanyag hulladék).⁸

A környezetszennyezés minden földi elemeket érint, így beszélhetünk talaj-, víz-, levegőszennyezésről, mely mellé felsorakozik még az élő szervezetek szennyezése is.

Mindehhez, hogy kerül a filmipar és a szórakoztató irodalom?

A filmművészet és az irodalom a hétköznapi élet közvetett és közvetlen formáit felhasználva tükrözi a valóságot, így ezekben az emberiséget mélyen foglalkoztató kérdések is felszínre kerülnek. A környezetszennyezés léte mára kevésbé tagadható tényné vált, így az ezekkel foglalkozó művészeti alkotások tárháza is egyre szélesebbé válik. Elsősorban dokumentum- és ismeretterjesztő könyvek és filmeket találunk a témával kapcsolatban, mint például Leonardo DiCaprio rendezésben Az utolsó óra című⁹ film, vagy a National Geographic Chanel¹⁰ tényfeltáró műsorai. A Tudatos

⁵ Kerekes Sándor – Szlávik János (2001): A környezeti menedzsment közgazdaságtani eszközei. 87. oldal

⁶ Kerekes Sándor – Szlávik János (2001): A környezeti menedzsment közgazdaságtani eszközei. 88.-89. oldal

⁷ Kerekes Sándor – Szlávik János (2001): A környezeti menedzsment közgazdaságtani eszközei. 89. oldal

⁸ Kerekes Sándor – Szlávik János (2001): A környezeti menedzsment közgazdaságtani eszközei. 89. oldal

⁹ http://www.port.hu/az_utolso_ora_the_11th_hour/pls/fi/films.film_page?i_film_id=89346.

¹⁰ <http://natgeotv.com/hu>

Vásárlók Egyesültének rendszeresen frissülő könyvajánlója¹¹ nagy segítséget jelenthet az érdeklődő olvasóknak a szakkönyvek, tájékoztató kiadványok megismerésében. Ezek mellett természetesen a filmgyártást is megtalálta a környezetszennyezés témája, ahol főleg a különböző thriller- és horrorfilmekben jelentek meg hatásai. Bizonyára a Kedves Olvasó is számos olyan filmet vagy regényt tud felsorolni, melyben az ember okozta környezetszennyezés mutáns, abnormális lények kialakulásához vezetett. A kiadvány készítői ezeken túl inkább olyan szórakoztató művek összegyűjtését tűzték ki célul, melyek elgondolkodtatóak, kikapcsolódást és izgalmat is okoznak, mindamellet, hogy felhívják a figyelmet az emberiség környezetpusztító tevékenységére.

Fenntartható szórakozás

Az alábbi fejezet szolgál annak a 10 műnek a bemutatására, melyekről a kiadvány készítői úgy gondolják, hogy egyszerre szórakoztatóak és környezetvédelmi tartalmuk is jelentős, ezért érdemes, hogy Olvasóknak részletesen megismerni. A művek kiválasztása ugyan szubjektív, de a szerkesztők törekedtek rá, hogy a válogatás széles palettát fogjon át, s mindenki találjon kedvére való művet. A művek értékelésére barátaink és ismerőseink vállalkoztak, így szubjektív véleményekkel is kiegészítettük az egyes alkotások bemutatását.

¹¹ <http://tudatosvasarlo.hu/konyvajanlo>

Könyvek

Az Avalon-terv	
 12	
Szerző	Wolfgang Hohlbein
Megjelenés éve	2002
Korhatár	12
Link	http://moly.hu/konyvek/wolfgang-hohlbein-az-avalon-terv
Leírás	Rudger Harm, biztosítási nyomozó egy rejtély után kutat: az Avalon II. mélytengeri fűrótorony személyzete eltűnt. A megoldást keresve a nyomozó ráébred, hogy a fűrótorony tulajdonosa elhallgat valamit a nyomozó elől: 25 évvel ezelőtt az Avalon I. fűrótorony is nyomtalanul eltűnt. Az Avalon II rejtélyét kutatva a szálak ökoterroristákhoz vezetnek.
Zöldszál	A történetet a Föld egyik legvitatottabb ipari szerkezetéhez, egy fűrótoronyhoz kapcsolódik, ahol még az ökoterroristák is feltűnnek.
Kiadó	Alexandra Kiadó
Vélemények	A könyv szokatlan oldalról közelíti meg a környezeti problémát, a fűrótorony eltűnésének misztikuma mellett mozgalmas és érdekes krimi.

¹² A kép forrása:

[http://bookline.hu/product/home.action?id=9162&type=22&v=Hohlbein Wolfgang Az Avalon ter](http://bookline.hu/product/home.action?id=9162&type=22&v=Hohlbein+Wolfgang+Az+Avalon+terv)

Az elátkozott hajó

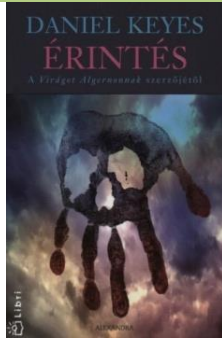
13

Szerző	Lőrincz L. László
Megjelenés éve	2004
Korhatár	12
Link	http://bookline.hu/product/home!execute.action?_v=Lorincz_Laszlo_Az_elatkozott_hajo&id=2100797116&type=10
Leírás	Walter Cooley megtanulta, hogy este tizenegy után a liverpooli kikötő veszélyes: egy nagydarab pasas megpróbálta kimetszeni a gyomrát, de nem kevés ügyességgel sikerült elszabadulnia. A borotva nyomát azonban halála napjáig ott viseli a hasán örök mementóként. Cooley felügyelő szerepet játszva próbálja felgöngyölíteni a kikötőben folyó titkos ügyleteket, mikor megérkezik az elátkozott hajó ezernyi borzalmával. Cooley felügyelő azonban nem retten meg a „Halálhajótól”.
Zöldszál	A könyv címadója egy nagyon veszélyes hulladékokkal teli tartályhajó, ami ha elsüllyedne, elpusztulna az Atlanti óceán teljes élővilága. Emellett voltaképpen a történet Maharaswar megmentéséről szól. Az Indiában található várost jó agyagos talaja miatt több százmillió tonna folyékony, mérgező hulladék temetőjévé akarják tenni.
Kiadó	Gesta Könyvkiadó
Vélemények	A könyv olvasói között többen vélték úgy, hogy a szerzőnek nem közvetlen szándéka a környezetszennyezésről írni, mégis megbűvóan ott van minden sorban. Az olvasók figyelmét a könyvben megemlített alternatív energiaforrások is felkeltették. Leslie L. Lawrence a szórakoztatva tanítás nagymestere, aki kutatóként és egyetemi oktatóként is dolgozott, más kalandregényeiből a keleti kultúrákról is szerezhetünk ismereteket.

¹³ A kép forrása:

http://bookline.hu/product/home!execute.action?_v=Lorincz_Laszlo_Az_elatkozott_hajo&id=2100797116&type=10

Érintés

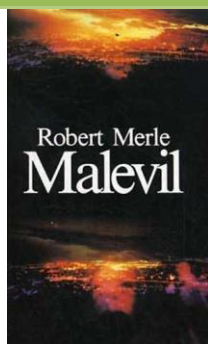

¹⁴

Szerző	Daniel Keyes
Megjelenés éve	2009
Korhatár	16
Link	http://www.libri.hu/konyv/erintes-1.html
Leírás	Barney Stark munkahelyén, a National Motorsnál csak egy apró baleset történt. Csupán egy ember kapott sugárfertőzést Max Prager, aki Barney-t szokta kocsin bevinni a központba. Mégis Barneyt és feleségén Karenen is jelentkezzenek a tünetek, kiderül a fertőzéshez elég egyetlen érintés. A város felbolydul, a beteg házaspárt megpróbálják elűzni, ám ők maradnak. A kártérítésre várnak és az időközben megfogant új életre. De vajon az ilyen körülmények között születendő gyermek egészséges lesz-e vagy csupán szörnyű torzó?
Zöldszál	A történet az élő szervezetre legveszélyesebbnek tartott energiatermelési mód meghibásodásának következményeit mutatja be.
Kiadó	Alexandra Kiadó
Vélemények	A szerző hátborzongató hitelességgel mutatja be a sugárzás miatt kialakult félelmet és gyűlöletet, illetve az ezek miatt kialakult lélekvaltozást. Más olvasók szerint „brutális könyv”, mely nem is annyira a környezetre és emberekre gyakorolt szennyező hatásról, sokkal inkább az emberi természetről szól; kíméletlenül folyó cselekménnyel és az apró reménysugárral a történet végén.”

¹⁴ A kép forrása: <http://www.libri.hu/konyv/erintes-1.html>

Malevil

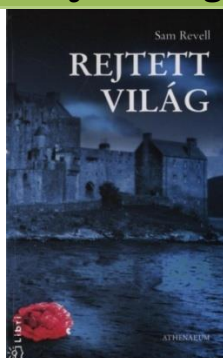
Szerző	Robert Merle
Megjelenés éve	2009
Korhatár	12
Link	http://www.libri.hu/konyv/malevil-1.html
Leírás	Malevil egy dél-franciaországi várkastély neve, melyet még a XII-XIII. században építettek az angolok egy sziklafal védelmében. E kastély borospincéjében hét ember tartózkodik, amikor atombombát dobnak le a földre, s bolygónkon jóformán minden szénné ég. Az életben maradók megpróbálják megszervezni a maguk új világát, hamarosan kialakul egy kedélyes, emberséges, demokratikus közösség. Az idillikus állapot felé haladó közösséget az egyéb életben maradt közösségek zaklatják fel, elindítva ezzel az izgalmas és váratlan fordulatokban, kalandokban bővelkedő utópisztikus történetet.
Zöldszál	A történet a Földet ért atomtámadás, a felszín teljes megsemmisülése után játszódik, s a franciaországi várkastély borospincéjében ragadt emberek újraszerveződését írja le.
Kiadó	Európa könyvkiadó Kft.
Vélemények	A könyvet véleményezőink csak ajánlani tudták, mindenki olvasmányos, elgondolkodtató regénynek tartotta, melyben árnyalt képet kaphatunk a „vélt vagy valós atomkatasztrófák veszélyéről, a társadalmi berendezkedésről és az emberi természetről” és az emberi játszmákról.

¹⁵ A Kép forrása: <http://moly.hu/konyvek/robert-merle-malevil/boritok>

Nefilim	
	
Szerző	Ása Schwarz
Megjelenés éve	2011
Korhatár	12
Link	http://moly.hu/konyvek/asa-schwarz-nefilim
Leírás	Nova Barakel, az elszánt Greenpeace-aktivista betör a Vattenfall AB energetikai cég vezetőjének otthonába, ahol különféle szlogenekkel írja tele a falakat. Eközben a házban a cég vezetőjét brutális módon meggyilkolják, ezzel csapdába csalva a lányt. Nova elmenekül a büntett helyszínéről, de a hátrahagyott jelek miatt ő lesz a gyilkosság elsősorú gyanúsítottja. A mindenre elszánt lány megpróbálja kideríteni, ki és miért ölte meg a cégvezetőt, s miért pont őt akarják gyanúba keverni.
Zöldszál	A főszereplő Greenpeace aktivista, akinek kitűzött célja a szén-dioxid kibocsátás csökkentése és az emberek figyelmének felhívása a levegőszennyezésre.
Kiadó	Egmont Kiadó
Vélemények	Izgalmas és érdekes olvasmány a szokatlan világot teremtő skandináv szerzők egyikétől.

¹⁶ A kép forrása: <http://moly.hu/konyvek/asa-schwarz-nefilim/boritek>

Rejtett világ

Szerző	Sam Revell
Megjelenés éve	2009
Korhatár	12
Link	http://www.libri.hu/konyv/rejtett-vilag.html
Leírás	<p>Rosie autóbaleset következtében kómába esik 6 hónapra. Ez alatt azt álmodja, hogy kiképzik, különleges ügynöknek, akik főleg a környezetvédelemmel foglalkoznak, de a végén már a fegyverkereskedőkkel is ők vesződnek. Rosie a kiképzés alatt a rejtett világban "él", ugyanolyan órákon vesz részt mint az iskolában, megtanul érzékfelvevő lenni, belesni mások gondolataiba. Miután felébred, illetve vége lesz a kiképzésnek, Rosie igencsak csalódott mert minden arra utal, hogy csak álmodott.... Aztán egy nap a munkahelyén rájön, hogy az általuk forgalmazott kekszek nemcsak, hogy hizlálnak, de mérgezőek is. Miközben Rosie felgöngyölíti az ügyet, kiderül, hogy le is vizsgázott, s immáron környezetvédelmi ügynök.</p>
Zöldszál	A főszereplő egy környezetvédelmi ügynökség tagjává válik.
Kiadó	Athenaeum Kiadó
Vélemények	A könyv ismerői között megosztott a vélemény, hogy jó könyve-e a Rejtett világ, abban viszont egyet értettek, hogy Magyarország első ökokrimije azért magáért beszél.

¹⁷ A kép forrása: <http://www.libri.hu/konyv/rejtett-vilag.html>

Filmek

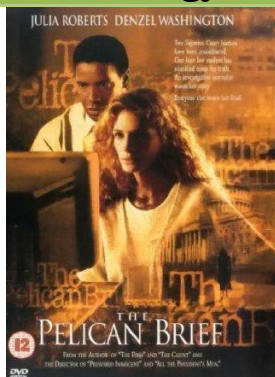
Szinte minden filmben találunk környezetvédelmi utalásokat, ha „zöld szemmel” nézzük őket. Megfigyelték már, hogy Kojak hova dobja a nyalóka pálcikáját, vagy Colombo a szivarját?¹⁸ A következő felsorolásban nem ezeket a pillanatokot kerestük, hanem olyan alkotásokat, amelyekben a történet középpontjában egy környezetvédelmi probléma áll.

Erin Brockovich	
	
Rendező	Steven Soderbergh
Főszereplő	Julia Roberts
Megjelenés éve	2000
Korhatár	16
Link	http://www.port.hu/erin_brockovich_-_zuros_termeszet_erin_brockovich/pls/fi/films.film_page?i_film_id=11892
Leírás	Erin egy ügyvédi irodában kikövetel magának egy állást, ahol egy nap ráakad néhány elrejtett orvosi leltre, s nyomozni kezd. Hamarosan rájön, hogy egy óriáscég gátlástalanul szennyezi a kisváros vízkészletét, ami súlyos betegségeket okoz az ott lakók körében. Erin több mint hatszáz panaszos aláírását összegyűjtve, az ügyvédi irodából Ed segítségével megnyeri az USA történetének legnagyobb pereskedés útján kifizetett anyagi kárpótlását.
Zöldszál	A történetben a főszereplő, környezetvédő aktivista egy nagyvállalkozás gátlástalan, környezetszennyező magatartásáról rántja le a leplet.
Vélemények	Egy tipikusan amerikai film (jogrendszer, mentalitás), mely kellőképpen prezentálja a nagyvállalkozások nemtörődömségét és a kisemberek harcát. Többen megnéznék újra, izgalmas és érdekes filmnek találták üde színfolttal (a két főszereplő állandó heccelődése).

¹⁸ Következő Fenntarthatósági Füzetünk a környezetvédelem pillanatairól fog szólni...

¹⁹ A kép forrása: <http://www.imdb.com/title/tt0195685/>

Pelikán ügyirat

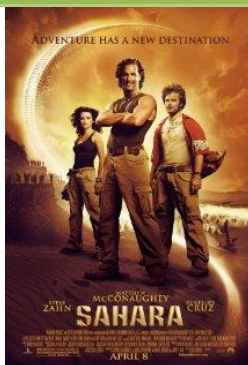

20

Rendező	Alan J. Pakula
Főszereplő	Julia Roberts, Denzel Washington
Megjelenés éve	1993
Korhatár	12
Link	http://www.port.hu/a_pelikan_ugyirat_the_pelican_brief/pls/fi/films.film_page?i_film_id=8480
Leírás	Darby Shaw joghallgatóként dolgozatot írt a Legfelsőbb Bíróság két tagjának meggyilkolásáról, melyben egy olajmágnást is gyanúba kever. A dosszié kikerülve az egyetemről, számos ember halálát okozza, így Darby Shaw menekülni kezd. A lány csak egy emberben bíz, Gray Grahamban, egy újságíróban. Miközben felveszik a küzdelmet a hatalom ellen, az igazság védelmében, profi gyilkosok, titkosszolgálati szervezetek üldözik őket.
Zöldszál	A filmben a főszereplő az egyik legvitatottabb termelési eljáráshoz, az olajkitermeléshez kapcsolódóan fed fel egy rejtélyt.
Vélemények	Véleményezőink a filmet izgalmasnak és lendületesnek tartották, egy kiváló akció-kriminek, ahol a környezetszennyező szál a kezdeteknél, az ügyirat megszületésénél van jelen. Sőt egyik segítők szerint „egy klasszikus darab, igazán élvezetes felépítés és mondanivaló: környezeti károsítást palástoló hatalom és az igazság küzdelme, aminek van valóságalapja. ”

²⁰ A kép forrása: http://premierfilm.hu/film/a_pelikan_ugyirat.html?q=010110062027

Szahara

21

Rendező	Breck Eisner
Főszereplő	Matthew McConaughey, Penélope Cruz
Megjelenés éve	2005
Korhatár	12
Link	http://www.port.hu/szahara_sahara/pls/fi/films.film_page?i_film_id=69494
Leírás	Dirk Pitt történelmi legendák felkutatója, Nyugat-Afrika egyik legveszélyesebb vidékén kincsvadászatra indul, hogy megtalálja a "Halálhajó"-nak nevezett, elveszett csatahajót. Eközben Dirk és társa, a megismerkedik egy gyönyörű orvosnővel, aki úgy gondolja, hogy az elrejtett kincs globális horderejű problémával áll kapcsolatban. A kalandoroknak nemcsak a Szahara kíméletlen világával kell megküzdeniük, hanem az őket üldöző, veszedelmes hadurak csapataival is.
Zöldszál	A filmben a főszereplő kincsvadász által kutatott hajóból toxikus anyagok szivárognak a talajba, majd onnan a talajvízbe, ezzel megmérgezve a Szaharában élők vízforrásait.
Vélemények	A véleményezők szerint egyszer nézhető, viszont jó akciófilm megfűszerezve egy kis történelemmel és környezetszennyezéssel, melyben utóbbi inkább mellékszálak tekinthető, ugyanis a fő cél a túlélés és a gonosz tábornok legyőzése.

²¹ A kép forrása: <http://www.filmkultura.hu/regi/2005/articles/films/bemu0507.hu.html>

WALLE

Rendező	Andrew Stanton
Főszereplő	Ben Burtt (WALL-E/M-O hangja) Elissa Knight (EVA hangja)
Megjelenés éve	2008
Korhatár	Korhatár nélkül
Link	http://www.port.hu/wall-e/pls/fi/films.film_page?i_film_id=93810
Leírás	A Watt Lánctalpas Limlom- és hulladékkezelő robot, az E sorozatból (WALL-E), aki az egyetlen "élő" szerkezet a Földön, miután az emberiség elhagyta a lakhatatlanná vált Földet. A véletlenül bekapcsolva felejtett robot szorgosan végzete munkáját, mikor egy nap megjelenik EVA (Extraterresztriális Vegetáció Analizáló) névre hallgató keresőrobot. EVA rájön, hogy WALL-E véletlenül rátalált a bolygó jövőjének és túlélésének kulcsára, így visszamegy támaszpontjára, de WALL-E titkos kíséretében.
Zöldszál	A Disney animációs filmjében a Föld az emberi faj számára lakhatatlan égitestté vált, melyet hulladéklerakóként funkcionál.
Vélemények	Segítőink elragadónak találták a kis robot kitartását, hogy megtalálja az élet csíráját, ahogy egyedül zokszó nélkül végezte véget nem érő hulladékválogató munkáját.

²² A kép forrása: <http://www.imdb.com/title/tt0910970/>

Tartalék a hátizsákba

Kutatásunk során számos szórakoztató irodalmi művet és filmalkotást találtunk, ismertünk meg. Amennyiben a kedves Olvasó érdeklődést mutat a környezetszennyezéssel foglalkozó, szórakoztató művek iránt, a további alkotásokat ajánljuk elolvasásra, vagy megtekintésre. (a teljesség igénye nélkül).

Könyvek kicsiknek

Cím	Szerző	Megjelenés éve	Kiadó	Zöldszál
A sirályfióka esete a macskával, aki megtanította repülni	Luis Sepúlveda	2011	Európa Kiadó	A mese elején a sirály egy tengeri olajfoltba esik, s innen indulnak kalandjai a macskával.
Ágrólszakadt Tóbiás	Fombelle, Timothée de	2009	Móra Kiadó	A könyv egy liliputi kisfiú mozgalmos élete közben mutatja be a fák értékét.
Leon és a környezetvédelem	Annie Groovie	2010	Csimota Könyvkiadó	A könyvben Leon segítségével 30 apró és hasznos környezetvédelmi tanácsot kapnak a gyermekeket és szüleik vicces illusztrációkkal kísérve.
Röpke - Egy lombtündér igaz története	Fülöp Morika		Fényház kiadó	A történet egy varázslatos világ segítségével mutatja be a gyermekek számára természet fontosságát.

Könyvek nagyobbaknak

Cím	Szerző	Megjelenés éve	Kiadó	Zöldszál
A raj	Frank Schatzing	2010	Athenaeum Kiadó	A könyv az ember természetkárosító tevékenységének reakcióját mutatja be egy új faj létrejöttével.
Agatha Raisin és az elkőborolt túrázó	M. C. Beaton	2012	Ulpus-ház	A szerző ironikusan mutatja be egy természetvédő csoport működését és tipikus tagjait. Az izgalmas bűnügyi szál mellett egy kis romantika- a végén pedig megtudjuk, ki gyilkolta meg az elkőborolt túrázót.
Az út	Cormack Mc Carthy	2011	Magvető Könyvkiadó.	A regény egy olyan világban játszódik, ahol az emberek már tönkretették az őket körülvevő világot, s ahol már nincsen élelem, ahol elveszőben van a remény.
Metro 2033	Dmitry Glukhovsky	2011	Európa Könyvkiadó	A történet a világ globális ökológiai katasztrófája után játszódik egy orosz metróvonalban.
Trash	Andy Mulligan	2012	Athenaeum Kiadó	A regényben valósággá válik a fogyasztói magatartást legsúlyosabb következménye: minden elborító hulladék, mely átveszi az irányítást az emberek élete felett.
Zodiac: The Eco-Thriller (angol nyelvű)	Neal Stephenson	1995	Bantan Dell	A könyvben a történések a kémiai iszap és az ezzel járó toxikus nyomvonal köré bonyolódnak.

Filmek

Cím	Rendező	Főszereplő	Megjelenés éve	Korhatár	Zöldszál
2012	Roland Emmerich	John Cusack, Thandie Newton	2009	16	A film alapötlete a 2012-re jövendölt maja apokalipszissal kapcsolatos globális természeti katasztrófára épül.
A bolygó kapitánya	Ted Turner		1990-1996	korhatár nélkül	Az animációs sorozatban Gaia öt természetfeletti gyűrűvel és egy hőssel próbálja megvédeni a Földet a környezetszennyezéstől.
A Partiórség	Chris Martin-Jones	John Batchelor, Saskia Burmeister, Ian Stenlake	2007-2011	12	A sorozat 3. évad/13. "Vörös zátony" részében az olajcsempészet köré bonyolódnak az események.
A szupercsapat	Craig R. Baxley	George Peppard, Mr.T	1983-1987	12	A sorozat 3. évad/5. rész "Dől a Fa" részében az emberre és környezetére egyaránt káros, mérgező szesz kap főszerepet.
A szupercsapat	Craig R. Baxley	George Peppard, Mr.T	1983-1987	12	A 3. évad/21. "Szemétre velük" című részében a hulladék köré szövődnek a szálak, konkrétan egy szemétszállító cég veszélyes és mérgező hulladékának nem éppen környezetbarát kezelése köré.
A tó titka	Rick Stevenson	Mark Harmon	1995	korhatár nélküli	A film történetében főszerepet kap a vízi élőhelyek veszélyes hulladékkal történő szennyezése.
Absolon	David DeBartolomé	Christopher Lambert	2003	12	Az esőerdők kiirtása miatt egy titokzatos vírus a Föld népességének felét kipusztította. A kör egyetlen ismert ellenszere az Absolon nevű gyógyszer

Cím	Rendező	Főszereplő	Megjelenés éve	Korhatár	Zöldszál
A.I. Mesterséges értelem	Steven Spielberg	Jude Law Haley Joel Osment	2001	16	A filmben bár nem hangsúlyosan, de megjelenik az emberiség környezetre gyakorolt hatása, hiszen a történet elején az emberek a sarki jégpáncél megolvadása miatti tengerszint-növekedést csak a komputerok segítségével tudják átvészelni.
Baywatch	Reza Badiyi	David Hasselhof	1989-2001	12	A 2. évad/42. "The Big Spill" részben a parton vegyi hulladék jelenik meg, mely mögött a vállalati kapzsiság húzódik meg.
Baywatch	Reza Badiyi	David Hasselhof	1989-2001	12	Az 6. évad/111-112. „Trapped Beneath the Sea" részében egy part menti fűrótorony elsüllyed az óceánba, ezzel okozva környezetszennyezést.
Dr. Csont	Sanford Bookstaver	Emily Deschanel, David Boreanaz	2005	12	A 3. évad/4. rész "A föld titka" című részében a bio-gazdálkodás eszméjének terjesztése kap főszerepet.
Éli könyve	Allen Hughes, Albert Hughes	Denzel Washington	2010	16	A film egy olyan világban játszódik, ahol az emberiség atomháború során lerombolta a természet reprodukciós köreit, ezzel kegyetlen életkörülmények közé taszítva önmagát.
Esküdt ellenségek	Constantine Makris és társai	Jeff Goldblum Vincent D'Onofrio	2001	12	Bűnös szándék című részében a dioxinszennyezés (70-es években gyakori műanyagégetés) hatásait vizsgálják. Egy iroda felújításánál évtizedekkel később is találtak dioxin nyomokat a vakolatban.

Cím	Rendező	Főszereplő	Megjelenés éve	Korhatár	Zöldszál
Final Fantasy	Hironobu Sakaguchi	Alec Baldwin (Gray Edwards hangja) Ving Rhames (Ryan hangja)	2001	12	Az emberiséget eléri saját katasztrófáját, olyannyira megterheli a Földet, hogy az ellene fordul és pusztulásra ítéli, a történet a még életben maradtak túléléséért folyó harcát mutatja be.
Godzilla	Roland Emmerich	Matthew Broderick	1998	12	A filmben az ember felelőtlen radioaktív kísérleteinek következményeként egy mutáns lény pusztítja New Yorkot.
Holnapután	Roland Emmerich	Dennis Quaid Jake Gyllenhaal	2004	12	A történet során a Föld globális klímaváltozáson megy keresztül.
Lorax	Kyle Balda	Danny DeVito (Lorax hangja)	2012	korhatár nélküli	Az animációs filmben az emberek egy olyan városban élnek, ahol minden műanyagból van, csak egy lány vágya az igazi, élő természet.
MacGyver	Alan Smithee	Richard Dean Anderson	1985-1992	12	Az 1. évad/13. rész "Felmelegedés" részben egy uránszállítmány eltűnése okoz bonyodalmat, hiszen a szállítmány nem megfelelő kezelése óriási károkat okozhat a környezetben.
MacGyver	Alan Smithee	Richard Dean Anderson	1985-1992	12	A 3. évad/55. rész "Gyilkos Zóna" egy veszélyes baktérium jelenik meg, ami pusztíthatja a környezetet és az élőlényeket.
MacGyver	Alan Smithee	Richard Dean Anderson	1985-1992	12	Az 3. évad/60. "Környezetszennyezők" című részben a környezetszennyezés kerül a középpontba egy veszélyes hulladék megsemmisítő cég környezetkárosító magatartása révén.

Cím	Rendező	Főszereplő	Megjelenés éve	Korhatár	Zöldszál
Mad Max sorozat	George Miller	Mel Gibson	1979	12	A film a jövőben a környezetszennyezés miatt pusztuló városokban és azok között játszódik.
Medicine Man	John McTiernan	Sir Sean Connery Lorraine Bracco	1992	12	A film jól prezentálja az esőerdőben lezajló erdőirtásokat és pusztítást.
Michael Clayton	Tony Gilroy	George Clooney	2007	16	A film főhőse, egy ügyvéd, akinek egy környezetszennyező céget kell képviselnie, mely akár az életébe is kerülhet.
Monk, a flúgos nyomozó	Dean Parisot	Tony Shalhoub	2006	12	A sorozat 6. évadjának 63. részében a várost ellepi a hulladék, melynek hátterében egy gyilkosság áll.
South Park	Trey Parker, Matt Stone, Eric Stough	Trey Parker, Matt Stone, Mary Kay Bergman	2010	18	A 14. évad 11. epizódjában a kőolajért menő küzdelem súlyos környezeti károsító hatását veszik górcső alá, bemutatják, hogyan próbálják a nagy cégek "nevetségesen" jót tenni bűneiket.
Szabadítsátok ki Willyt! 2	Dwight H. Little	Jason James Richter	1995	korhatár nélkül	A filmben az emberek és a kardszárnyú delfinek szemszögéből is bemutatja, hogy mekkora pusztítást képes véghez vinni a tengerbe ömlött olaj.
Táncoló talpak	George Miller	Elijah Wood (Topi hangja)	2006	korhatár nélkül	Az animációs filmben a pingvinek a sarki jégolvadás miatt nem tudnak eljutni a költőhelyükre.
Tűz a mélyben	Félix Enríquez Alcalá	Steven Seagal	1997	16	A film negatív figurája egy környezetszennyező vállalkozó.
Üvegtigris	Rudolf Péter, Kapitány Iván	Rudolf Péter, Reviczky Gábor, Gáspár Sándor,	2001	16	A büféhez látogatók a környezetbe szórják a szemetüket, emellett Róka folyton mindenféle lim-lomot hord a Büféhez, ezzel szinte illegális

Cím	Rendező	Főszereplő	Megjelenés éve	Korhatár	Zöldszál
					hulladéklerakóvá változtatva annak környékét.
Waterworld	Kevin Reynolds	Kevin Cosner	1995	12	A film a környezet-szennyezés okozta sarki jégtakarók elolvadása utáni lehetséges helyzetet vázolja fel. A tengerszint megemelkedésével a szárazföld eltűnik, s az embereknek a végtelen tengeren kell élniük.

Irodalomjegyzék

Faragó Lajos (2001): Környezetvédelem-környezetgazdálkodás. Műszaki Kiadó, Budapest

Kerekes Sándor (2007): A környezetgazdaságtan alapjai, AULA kiadó, Budapest

Kerekes Sándor – Szlávik János (2001): A környezeti menedzsment közgazdaságtani eszközei. KJK-KERSZÖV Jogi és Üzleti Kiadó Kft., Budapest

Felhasznált internetes oldalak:

Bookline: www.bookline.hu

Filmkultúra: www.filmkultura.hu

IMBD: www.imdb.com

Libri: www.libri.hu

Moly: www.moly.hu

Port: <http://www.port.hu/>

Premierfilm: www.premierfilm.hu